

ZPRÁVA O ČINNOSTI Asociace učitelů dějepisu ČR ZA ROK 2013

Zpráva obsahuje přehled činnosti výboru ASUD a členů asociace od ledna do prosince roku 2013, tj. první funkční období výboru zvoleného na valné hromadě 20. dubna 2013. Úvod zprávy tvoří informace o členech, činnosti výboru v průběhu roku 2013, následuje přehled plnění úkolů asociace podle jejích stanov formulovaných ve čtyřech hlavních okruzích činnosti, jimiž jsou vzdělávání, výměna zkušeností a publikační činnost, zastupování zájmu výuky dějepisu směrem k úředním a řídicím institucím a dalším organizacím působícím v této oblasti a konečně působení směrem k zahraničí.

Úvod

Do dubna roku 2013 výbor pracoval ve stejném složení jako v roce 2012 (předseda Pavel Martinovský, jednatelka Ludmila Bursíková, pokladník Kateřina Dražanová, dále Libor Šmejda, Jan Kvirenc, Eva Zajícová, Alena Pěkná a Martina Boldišová), na valné hromadě rezignovala na svůj post Alena Pěkná, do výboru byla nově zvolena Martina Kalčíková, zbytek členů výboru byl opět zvolen všemi hlasy.

Pravidelné schůzky se konaly v sídle asociace ve Vratislavově ulici jednou měsíčně v průběhu školního roku a jejich náplní bylo pokračování v činnostech vymezených předchozími zprávami. Mimořádné schůzky a jednání byly spojeny s organizováním seminářů, exkurzí, soutěží a přípravou metodických materiálů. Konkrétní činnosti jeho jednotlivých členů jsou uvedeny v dalších částech zprávy. Kromě běžné agendy se výbor věnoval přípravě a organizaci vzdělávacích akcí, kontakty s organizátory dalších akcí, MŠMT, fakultami a historiky, sborníku pro členy a kontaktům se zahraničními kolegy i asociacemi apod. Členové výboru se účastnili řady akcí pořádaných jinými organizátory.

Pokud se týká členstva, počet členů vzrostl cca o 4 členy, aktuální stav k 31. prosinci 2013 byl 208 členů. Jediné, co kazí radost členům výboru, je fakt, že ne všichni členové dodržují platební kázeň členských příspěvků. Potěšitelné je, že účast na dvou seminářích v Národním muzeu byla vyšší než v letech minulých. Jak je patrné, témata ze středověku a novověku jsou pro vyučující dějepisu stále zajímavá..

Účastnické poplatky ze seminářů umožnily především uhrazení provozních nákladů a honorářů pro lektory.

Finanční bilanci - mírnou ztrátu za rok 2013, jak je obsaženo ve finanční zprávě pokladníka výboru K. Dražanové, vedeme na účtě u České spořitelny. Ztráta je vysvětlitelná především závažným faktem - placením poplatků za členství v Euroclio. Podvojný účetnictví je vedeno v elektronické podobě v peněžním deníku a dále je vedena kniha faktur a pohledávek. Účetnictví spravuje i nadále paní Marcela Míková.

Celkově lze říci, že při vzrůstajících požadavcích na běžnou školní práci u většiny členů výboru to vše bylo poměrně náročné, neboť oproti jiným profesním asociacím nemáme žádnou administrativní sílu, všichni členové výboru se v první řadě věnují svému učitelskému zaměstnání a činnost ve výboru ASUD chápou jako koníčka.

Adresa ASUD je i nadále Vratislavova 13 na Praze 2 - PSČ 128 00, internetové stránky www.asud.cz a e-mailové adresa: asudcr@seznam.cz.

Plnění hlavních úkolů ASUD

1/ Přispívat k prohloubení odborného vzdělání členů

Vzhledem k velmi omezené a často i finančně velmi náročné nabídce odborného vzdělávání ze strany profesionálních institucí nebo firem přispívá ASUD svým členům zejména zařazováním témat pro obohacení výuky - v rámci akreditovaného cyklu **Vývoj české státnosti** - nové pohledy na významné etapy vývoje českého státu na seminářích v dubnu a v listopadu 2013.

Na jarním XXXIII. vzdělávacím semináři (který se konal 20. dubna) pohovořili doc. PhDr. Jiří MIKULEC, CSc. o *době pobělohorské* - položil si otázku *Lze hovořit o české státnosti?* a prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc., který se zamyslel nad otázkou: *Kdybychom neměli svatého Václava, který z Přemyslovců by se stal patronem českého státu?* V rámci exkurze účastníci semináře navštívili expozici *Monarchie v budově Národního muzea* - expozicí provedl autor výstavy PhDr. Oldřich Kortus, Ph.D. Účastníci obdrželi publikace zaměřené na výuku moderních dějin, které na jednání Euroclia zajistily kolegyně Kalčíková a Zajícová. A sice *Exkurze do minulosti - výuka pro budoucnost* a *Každodennost na hranicích mezi NDR a ČSSR v letech 1960 - 1989* v mutaci české a několik výtisků i v němčině.

Podzimní XXXIV. seminář (konaný 9. listopadu) otevřel Prof. PhDr. Petr Čornej, Dr.Sc., jenž se zamyslel nad otázkou *Proč se Jan Žižka nestal českým králem?* Jako druhý vystoupil Prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., přednášel na téma *Státoprávní vyčlenění českých zemí ze Svaté říše římské na počátku raného novověku*. Programem odpolední exkurze byla návštěva Colloredo-Mansfeldského paláce v doprovodu lektora Galerie hlavního města Prahy. Účastníci obdrželi publikace z Vojenského historického ústavu.

Kurz Inspirace. V průběhu roku jsme získali akreditaci na nové 3 ročníky kurzu Inspirace, který byl věnován dějinám Prahy. Kurzy v říjnu až listopadu měly tak nízkou návštěvnost, že se staly ztrátovými. Proto byl kurz Inspirace v lednu ukončen.

Exkurze. Kromě exkurzí v rámci obou seminářů v NM a kurzu Inspirace byly uspořádány další dvě historické exkurze, které připravily Ludmila Bursíková a Lenka Dvořáková. Jarní i podzimní exkurze zavedly účastníky na Plzeňsko.

2/ Napomáhat výměně zkušenosti mezi učiteli, šíření dobrých nápadů a informací o možnostech různých aktivit - publikační činnosti, přípravou metodických materiálů.

I když jsme v roce 2013 nezískali dotaci MŠMT určenou pro vydávání tiskovin, připravili jsme **Informační list** - č. 40. Kromě materiálů jako jsou dokumenty, informace o činnosti ASUD, korespondenci, účasti na akcích MŠMT apod., obsahují informace o literatuře, pomůckách, o mezinárodní spolupráci aj. Dále jsme v nich zveřejnili řadu příspěvků našich členů o zkušenostech z výuky a také i mimořádně významné články nebo referáty týkající se současné problematiky našeho školství. Za články a informace je třeba poděkovat M. Kalčíkové, E. Zajícové, L. Boháčové, L. Šmejdovi, L. Bursíkové, K. Dražanové, L. Dvořákové, F. Novákovi, M. Hlavatému, M. Průšové, J. Kvirencovi, P. Vorlovi

a P. Martinovskému.

3/ Napomáhat prosazování kvalitní výuky dějepisu ve vztahu k institucím a úřadům, které mají pro ni zajišťovat dobré podmínky

- a. Pokračování činnosti řady některých členů ASUD při přípravě, organizaci a hodnocení několika celostátních nebo mezinárodních aktivit: L. Bursíková zasedala v porotě Středoškolské odborné činnosti; již po jedenácté udělila vybrané práci Cenu ASUD - diplom, knižní a finanční odměnu.
- b. H. Mandelová za ASUD pokračovala v práci členky redakční rady největšího portálu určeného k výuce současných a moderních dějin www.moderni-dejiny.cz.
- c. Pokračovala pravidelná účast na schůzích výboru Sdružení historiků. ASUD zastupuje L. Boháčová.
- d. Na jaře se P. Martinovský zapojil do práce ve skupině MŠMT, která připravovala Standardy pro výuku D na ZŠ. Tento dokument nebyl na konec uveden do praxe.
- e. M. Kalčíková se účastnila panelové diskuze na Masarykově univerzitě v Brně.
- f. ASUD získal akreditaci na organizování vzdělávacích akcí - semináře *Vývoj české státnosti (nové pohledy na významné etapy vývoje českého státu)* a exkurzí *Regionální dějiny se zaměřením na dějiny kultury a dějiny každodennosti* na další 3 roky, č. j. MSMT2111/2013-201-8 - ASUD jako organizace získal akreditaci k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 563/ 2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů , ve znění pozdějších předpisů, č. j. MSMT-2336/2013-201.
- g. Výbor ASUD obdržel revidovanou verzi RVP, kterou rozeslal členům; výbor uvítal začlenění historického období dějin ČSR 1945-48 do RVP, což byla i dlouhodobá připomínka ASUD.
- h. J. Kvirenc obdržel za dlouhodobou sbírkotvornou pomoc medaili J. A. Komenského od Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského.
- i. E. Zajícová a M. Kalčíková se účastnily konference Euroclio v Erfurtu ve dnech 8. - 15. dubna.
- j. M. Boldišová vystoupila v diskuzním pořadu Českého rozhlasu věnovaném současnému stavu výuky dějepisu.
- k. V srpnu byly spuštěny stránky ASUD na facebooku, v péči je má M. Boldišová.
- l. E. Zajícová přivítala v Česku hosta z EUOCLIA, stal se jím Thomas D. Sherlock, Ph.D., Professor of Political Science z United States Military Academy ve West Point, New York. Pan profesor zavítal jednak do Ústavu soudobých dějin AV ČR, jednak do sídla ASUD, kde pohovořil s několika pedagogy. Zajímal se především o vliv sovětské kultury v ČSSR, jak byl Svaz prezentován a jak je prezentován v současných učebnicích.
- m. Členové se účastnili workshopu docenta Paula A. Levina z Univerzity v Uppsale pro pedagogy na téma výuky o holocaustu a dalších genocidách. Workshop organizovala organizace Archeologie zla o.p.s. na nádraží Praha - Bubny jako vyvrcholení letošního projektu Vlák Lustig.

- n. Výbor ASUD podpořil projekt Paměti národa a MČ Praha 10 *My jsme to nevzdali* - Příběhy našich sousedů, P. Martinovský zasedl v porotě.
- o. Členové ASUD se zapojili do kampaně projektu Příběhy bezpráví - výbor podepsal memorandum Proti ztrátě paměti
- p. P. Martinovský byl pozván na účast na symposium Současné přístupy k edukaci na památkových objektech Národního památkového ústavu v Brně, který pomáhala organizovat Pedagogická fakulta UK.
- q. Členové výboru se účastnili tiskové konference k projektu Europeana v NM.
- r. P. Martinovský obdržel pozvání na konferenci Hate Crime na Magistrátu hl.m. Prahy.
- s. Členové výboru se účastnili konference 16. ZO Českého svazu bojovníků za svobodu.
- t. Zástupci ASUD přijali pozvání na valné hromadě Sdružení historiků.
- u. Předseda ASUD pokračoval v činnosti odborné skupiny pro podporu oboru Dějepis Národního ústavu pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NUV).
- v. ASUD podpořil projekt NM *Dotkni se 20. století*, členové se účastnili seminářů a testování dílčích projektů. ASUD je v tomto projektu partnerem Národního muzea.
- w. Pokračovala spolupráce s organizacemi: Národní muzeum, Člověk v tísni, Ústav soudobých dějin AV ČR, ÚSTR, SDaP, Společnost bratří Čapků, Památník Lidice a Památník Terežín, Židovské muzeum v Praze, Magni, Archeologie zla, Národním pedagogickým muzeem J. A. Komenského v Praze, s univerzitami v Praze, Ústí nad Labem a v Ostravě.
- x. Pokračovala prezentace práce na stránkách - www.asud.cz.

4/ Zastupovat české učitele dějepisu v mezinárodní spolupráci

O spolupráci se zahraničím pojednává zpráva E. Zajícové:

Jako každý rok patřil přelom ledna a února vyplňování dotazníků pro Euroclio.

V březnu vrcholila příprava na konferenci Euroclia v Erfurtu, které se v dubnu účastnily Martina Kalčíková a Eva Zajícová (obě díky grantu z projektu Comenius) a Helena Štajglová (díky soukromému příspěvku). V měsíci květnu proběhlo zpracování výstupů z Erfurtu.

V září, po dlouhé korespondenci, jsme přijali návštěvu, prof. Sherlocka z Columbijské university. Jeho tématem, které probral s odborníky jak u nás, tak v Polsku je: Jak se učí nejnovější dějiny, jak se změnil náhledy v našich učebnicích na Sovětský svaz; vedl diskuzi s Dr. Neelem Winkelmanem (Director of Platform of European Memory and Conscience), absolvoval schůzku v Ústavu soudobých dějin AV ČR, kde hovořil s Dr. Oldřichem Tůmou, se zakladatelkou ASUD Dr. Helenou Mandelovou. Program ukončil setkáním na základně ASUD ve Vratislavově ulici s členy výboru - Lídou Bursíkovou, Martinou Boldišovou a Pavlem Martinovským, zastoupen byl i partner - Národní muzeum, osobou koordinátorky projektu *Dotkni se XX. století* Mgr. Kristýnou Hlavatou. Překlad zajišťovala Eva Zajícová.

V září a říjen probíhala e-mailová komunikace o osnovách v Rusku a na Ukrajině.

Po celý rok jsme zajišťovali občasnou komunikaci jednotlivých učitelů napříč školami se zahraničím.

Euroclio - kromě vlajkové lodě Historiany (portál s nápady, který je veřejně

přístupný) zasílá nabídky na konference, které zastřešuje. Pro naše učitele není problém si vybrat, ale ufinancovat vlastní účast (vzhledem k omezené možnosti grantů).

příloha:

Zpráva o hospodaření ASUD za rok 2013

Název: Asociace učitelů dějepisu České republiky

Sídlo: Vratislavova 64/13, 128 00 Praha 2

IČ: 62932403

Právní forma: občanské sdružení

Účetnictví je počínaje 1.1.2011 vedeno na počítači v účetním programu Money S3, účtuje se na

základě Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., Vyhlášky k zákonu o účetnictví pro nepodnikatele č.

504/2002 Sb. a dalších platných předpisů.

Důvodem pro účtování neziskové organizace v tzv. podvojném účetnictví je především to, že se

jedná o nutnou podmínku pro možnost poskytnutí dotace na činnost od MŠMT.

Účetní závěrka k rozvahovému dni 31.12.2013 byla provedena dne 24.3.2014.

Hospodářský výsledek za rok 2013:

-7897,06 Kč.

V roce 2013 se tedy hospodařilo se ztrátou.

Stav finančních prostředků k 31.12.2013:

Pokladna:

40413,00

Bankovní účet:

99864,94

Celkem:

140277,94 Kč

Hmotný majetek: žádný

Pohledávky evidované k 31.12.2013:

žádné

Závazky evidované k 31.12.2013:

Odměny z dohod

11815,00

Srážková daň

2085,00

Celkem k odeslání:

13900,00 Kč

Celkové výdaje v r. 2013 byly sníženy na nezbytné minimum tak, aby činnost Asociace učitelů dějepisu ČR odpovídala legislativě.

Zpráva byla projednána a schválena členy výboru 4. dubna 2014

Zpráva byla přijata na valné hromadě dne 12. dubna 2014